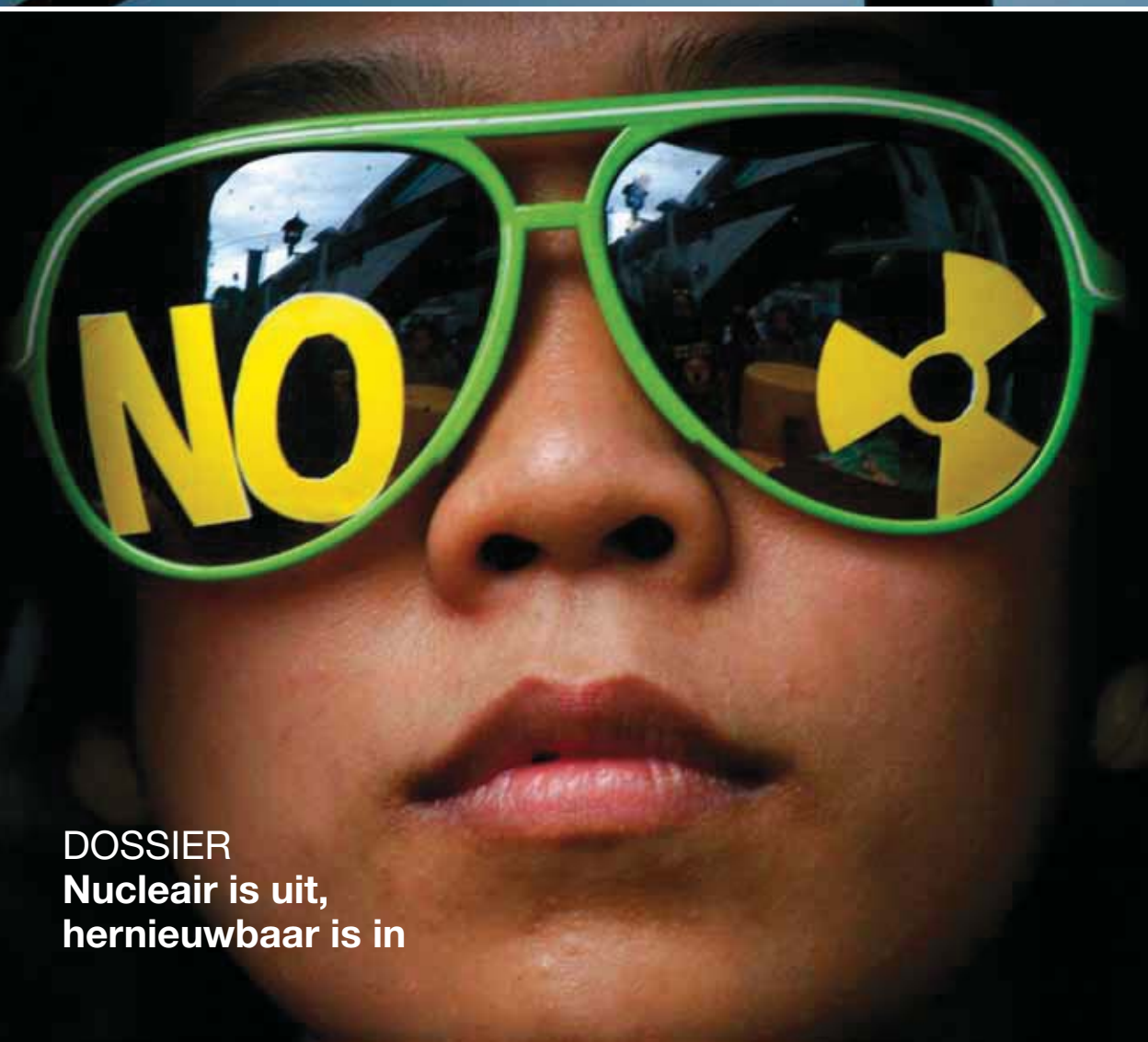

2011.1

Driemaandelijks magazine
Lente 2011 – maart/april/mei
N° 89 – 23ste jaargang

Is jouw elektriciteit echt groen?

GREENPEACE

DOSSIER
Nucleair is uit,
hernieuwbaar is in

Aftekantoor: Brussel X 1/2219

www.greenpeace.be

3-6

•ACTUA

Volg het werk van Greenpeace van de voorbije drie maanden, in België maar ook wereldwijd.

I-VIII

•DOSSIER

Nucleair is uit, hernieuwbaar is in

7

•INTERVIEW

"Wij behouden onze volledige activiteitsvrijheid"

8-9

•ZOOM

Is jouw elektriciteit echt groen?

10-11

•IN ACTIE

Word ambassadeur voor Greenpeace of stel je kandidaat om lid te worden van onze Algemene Vergadering

Greenpeace is een internationale organisatie die tot doel heeft om milieubedreigingen aan te klagen en concrete oplossingen aan te dragen voor de bescherming van het milieu en de bevordering van de wereldwijde vrede. Onze waarden zijn geweldloosheid, confrontatie, onafhankelijkheid en de kracht van gezamenlijke actie.

Greenpeace magazine wordt gemaakt voor de sympathisanten van Greenpeace België – **Redactie en vertaling:** Caroline Vitar, Jelle De Mey en Lieke De Meyer – **Concept:** Page in extensis – **Druk:** Massco – **Gedrukt op** Cyclus Print, 100% gerecycleerd, niet-choorgebeliekt papier – **Werkten mee aan dit nummer:** Arnaud Collignon, Eli Gorenau, Joëlle Herin, Elysabeth Loos, Michel Peremans, Joeri Thijs. Foto cover: © Greenpeace/Vinai Dithajm & Simon Linn/Greenpeace – Verantwoordelijke uitgever: Michel Genet, Haachtsesteenweg 159, 1030 Brussel, tel 02 274.02.00, fax 02 274.02.30, www.greenpeace.be **IBAN** BE03 0011 3807 0884 - **BIC** GEBABEBB – erkeningsnummer: P501034

Volg ons op
www.facebook.com/greenpeace.belgium
www.youtube.com/greenpeace_be
www.twitter.com/greenpeacebelgium

Neem ook deel aan de energierevolutie!

Het lijkt misschien wat ongepast om enkele weken na de Jasminrevolutie in Tunesië en het ongedooflijk verzet van de Egyptische bevolking de term 'revolutie' te gebruiken. Maar toch roept de nieuwe editie van ons inmiddels bekende klassment van elektriciteitsleveranciers ieder van ons op tot de revolutie.

Michel Genet

Directeur
Greenpeace België

Laten we even een paar dingen op een rijtje zetten: elektriciteit speelt een centrale rol bij alles wat de mens doet. Maar de energiebronnen die wij vandaag gebruiken om de stroom te produceren, vertonen drie kenmerken waardoor ze een zware belemmering vormen. Allereerst zijn ze uitputtelijk en soms zelfs sneller dan gedacht. Denk maar aan olie. Onlangs erkende het Internationaal Energieagentschap dat de we al sinds 2006 'piekolle' hebben bereikt, het punt waarop de olieproductie alleen nog maar daalt. Ten tweede vormen fossiele brandstoffen een gevaar voor ons klimaat. Tot slot zijn de traditionele energievormen ook vervullend: denk maar aan het kernaval, de oleveik in de Golf van Mexico, de milieuverwoesting door teerzanden of de luchtvervuiling met koolstof.

In België is de elektriciteitsproductie op haar eenjarige variantvoordelijk voor meer dan 10 % van de uitstoot van broeikasgassen. En de sector speelt vandaag een steeds belangrijker rol in onze economie, onder andere door het gebruik van elektrische auto's.

Als we dat allemaal bekijken, hebben we geen keuze: er is een revolutie nodig! En zoals alle revoluties zal ook de onze niet gemakkelijk zijn. De heilige regels van de elektriciteitsmarkt maken alles immers nog complexer: kijk maar op pagina 8 en 9: de elektriciteit die ze ons verkopen als groene stroom, is dat niet altijd en stroom die twee jaar geleden nog groen was, bij het vorige klassment, is dat vandaag misschien niet meer!

Gelukkig is er het klassment van Greenpeace (opgesteld samen met Test-Aankoop) om je te helpen: geen excuses meer, die revolutie moet er komen. Kies voor een groene leverancier als je dat nog niet hebt gedaan. Want op die manier geef je een duidelijk signaal aan de leveranciers en de producenten, maar ook aan de regulatoren dat de energierevolutie niet meer kan wachten!

Meubelen zijn gered in Cancún, maar...

In december staken delegaties uit de hele wereld de koppen bij elkaar op de klimaatconferentie in Cancún. Na het fiasco in Kopenhagen vorig jaar werden in Cancún de meubelen gered: er is opnieuw vertrouwen in het VN-klimaatplatform. Een hoopvol signaal, maar het echte werk begint pas. Volgend jaar in Durban (Zuid-Afrika) moet er een stevig akkoord uit de bus komen. Wat is het minimum voor Greenpeace? De geïndustrialiseerde landen moeten ambitieuzere normen voor de uitstoot van broeikasgassen vastleggen, waarmee de stijging van de temperatuur op aarde echt onder de 2 °C kan

blijven. Het geld dat in Mexico werd beloofd voor de strijd tegen de klimaatverandering moet een concrete invulling krijgen. Tot slot moet het plan om ontbossing tegen te gaan nog verder op punt worden gesteld. Hopelijk tonen de wereldleiders in Durban daadkracht, want de wereld heeft geen boodschap meer aan een extra ronde palaveren. Door de opwarming van de aarde zal de zeespiegel stijgen. Helaas kunnen mensen niet onder water leven, zoals de actie op deze foto illustreert.

J.D.M.

Europese visquota sparen tonijn en kabeljauw niet

Zoals je verder in deze rubriek zal lezen, krijgt de tonijn in de Stille Oceaan eindelijk een betere bescherming. Hetzelfde kan helaas niet gezegd worden voor de blauwintonijn in de Europese wateren.

Elk jaar in december wordt beslist over de hoeveelheid vis die elk Europees land uit de zee mag halen. Daarbij klieperden de ministers de aanbevelingen van de wetenschappers over boord om met interesse te luisteren naar de eisen van de vislobby. Het gevolg is dat de quota opnieuw veel te hoog liggen, vooral voor tonijn en kabeljauw. De bestanden van deze vissoorten slinken jaar na jaar. De blauwintonijn, die in Europa voorkomt in de Middellandse Zee en in de Noord-Atlantische Oceaan, is zelfs met uitsterven bedreigd.

De lakse houding van Europa geeft vrij spel aan enorme vissersboten, die in een enkele expeditie volledige ecosystemen kunnen verwoesten. Tervil 88 % van de Europese visbestanden al het slachtoffer zijn van overbevissing. Daarom ijvert Greenpeace voor duurzame visvangst en willen we dat de jaarlijkse vangstquota naar beneden worden bijgesteld.

C.V.

Brussel en de Rand zijn geen vrachtwagenland

Het is al lang bekend dat de geplande verbreding van de Brusselse ring voor een grotere CO₂-uitstoot zou zorgen in ons land. De clou is dat er over het project en de logistieke plannen die erachter zitten bij de mensen in de regio weinig geweten is. Met een hoax die zelfs in het Vlaams Parlement werd besproken, haalden wij het grove geschut boven om daar verandering in te brengen.

Het is begin december. Op de tafel van enkele politici belandt een nota van consultancybureau Garvida+. Daarin worden tal van projecten gepromoot die de leefbaarheid in en rond Brussel bedreigen. Ze houden allemaal verband met mobiliteit en economie, en betreffen vooral logistieke en commerciële ontwikkelingen. Al snel wordt het nieuws opgepikt in regionale en ook nationale media.

Hoax van Greenpeace

De conclusie in de controversiële studie is duidelijk: om de economische toekomst van de Brusselse regio veilig te stellen, moeten we verder duwen gaan dan de verbreding van de Ring die momenteel in Vlaanderen voorligt. Met uitgestreken gezicht zei de pr-verantwoordelijke van het consultancybureau voor de camera dat het noodzakelijk is om de "economische" en "residentiële" functie van Brussel en de Rand te scheiden. Ze opperde zelfs een "uitdoofo beleid" voor bepaalde zones bij Zaventem. Dat is niet eens zo ver gezocht: Vlaanderen mikt op een verduubelling van de capaciteit van de luchthaven gekoppeld aan honderden hectaren voor logistieke activiteiten?

Op 8 december kwam de kat op de koord. Greenpeace onthulde achter het fictieve consultancybureau te zitten. Waarom hebben we onze nek uitgestoken met deze actie? Het project van de uitbreiding van de Brusselse ring verhuult een andere realiteit waarover men in alle talen zwijgt tegen de inwoners van de regio. Eigenlijk wil de Vlaamse regering van het noorden van Brussel een logistieke

Greenpeace voert actie tegen de verbreding van de Ring.

© Greenpeace/Druven

draaischijf maken. Dat heeft natuurlijk belangrijke gevolgen.

Dagelijks 81.840 vrachtwagens extra

Voor de studie hebben we de logica achter de verbreding van de Brusselse ring tot het uiterste doorgetrokken. De inventaris van bestaande plannen die we hebben opgesteld zal naar schatting leiden tot 682 hectare terrein

"De Vlaamse regering wil van het noorden van Brussel een logistieke draaischijf maken, en dat heeft belangrijke gevolgen voor de leefbaarheid van de regio."

voor logistieke bedrijven in Brussel en omgeving. Qua verkeer (en dus vervuiling) valt te vrezen dat deze activiteiten dagelijks zo'n 81.840 vrachtwagens extra zullen aanzuigen.

Is het dan geen goed idee om de ring te verbreden om hieraan te verhelpen? Helemaal niet. Studies tonen aan dat meer weginfrastructuur nieuw verkeer veroorzaakt en dus alleen maar op heel korte termijn soelaas brengt. Door dit "aanzuigefect" is het ook op de nieuwe of bredere wegen snel weer aanschuiven. De verbreding van de Brusselse ring helpt de files dus niet oplossen.

Het stuur omgooien

Al onze eieren in het mandje van de logistieke sector leggen, zoals de Vlaamse en ook steeds meer de Brusselse overheid wil, betekent slecht nieuws voor het

1 Meer weten? Surf naar <http://www.greenpeace.org/belgium/nl/wat-doen-we/transport/verbreding-van-de-brusselse-ring/>.

2 We hebben een nota die aan de basis ligt van het START-plan van de Vlaamse regering publiek gemaakt: http://www.greenpeace.org/belgium/Global/belgium/brussel/2010/12/2025_start.pdf.

Joeri Thijs

Fins oerwoud gered

De Finse oerbossen slaken een zucht van verlichting. De Sami-rendierherders (beter bekend als de Lappen) en het bosbouwbedrijf van de Finse regering, Metsähallitus, zetten in december hun handtekening onder het akkoord over de betwiste bossen van het Sami-gebied in het uiterste noorden van het land.

Het nieuws kwam niet uit de lucht vallen. Meer dan dan tien jaar heeft Greenpeace Nordic intensief campagne gevoerd in het Finse deel van Lapland. De aanhouder wint. Voortaan krijgen de waardevolle oerbossen bescherming, en mogen ze voor minstens twintig jaar niet meer in concessie worden gegeven aan houtkapbedrijven. Alles samen is er een totaal van ongeveer 80.000 hectare boreaal woud gered van de commerciële houtexploitatie, otwel nagenoeg alles wat er nog overbleef. Een onwaarschijnlijk resultaat dus.

Rush op olie in het noordpoolgebied

2011 belooft cruciaal te worden voor de Noordpool. De grote oliemaatschappijen hebben hun zinnen gezet op een van de laatste ongerepte gebieden ter wereld. Met de Russische toelating voor BP om in de Karazee in de Noordelijke IJszee te mogen boren naar olie, is de jacht geopend.

Na de olieramp in de Golf van Mexico volhardt BP schaafteloois in de boostheid met zijn nieuwe plan om naar olie te boren in het noordpoolgebied. Luttel dagen eerder had een Amerikaanse

onderzoekscmissie verklaard dat veiligheidsblunders aan de basis lagen van de ramp met Deepwater Horizon. De Britse oliemaatschappij heeft dus helemaal geen lessen getrokken uit het verleden.

Veilig boren in de diepte, en al zeker in de barre omstandigheden op de Noordpool, is een utopie.

Bovendien verkreeg BP de toelating van het Russische staatsbedrijf Rosneft. Alleen al in 2009 werden bij dit laatste bedrijf 12.000 breuken in pijplijnen vastgesteld, die in 7.526 gevallen

effectief tot olievulling leidden. De samenwerking tussen BP en Rosneft houdt dus veel risico's in die tot natuurrampen kunnen leiden in het ongerepte noordpoolgebied, waar de mogelijkheden om een olieramp te bekampen zeer beperkt zijn.

Zoals bekend gaan er enorme belangen gepaard met de oilesector, en die staan de overgang naar een groene energietoekomst in de weg. De olieobby bestaat niet enkel uit bedrijven als Cairn, Shell en BP die het goede oppompen, maar ook de autoconstructeurs die geen strengere uitstootlimieten voor nieuwe wagens willen. Samen hebben ze een enorme invloed op beleidsmakers nationaal en internationaal. Greenpeace gaat in 2011 de strijd aan met deze lobby, zodat een toekomst zonder olie mogelijk wordt. Ambiteus, ja, maar niet onmogelijk.

J.D.M.

© Wil Poser / Greenpeace

SUCCES!

© Greenpeace / Niklas Svansson

Belgische auteurs

Ook Greenpeace België heeft actief deelgenomen aan de campagne voor het behoud van de Finse oerbossen met een boekencampagne in 2005. Samen met ons bezocht de inmiddels overleden auteur Karel Verleyen de Finse oerbossen om er te pleiten voor het behoud van dit woud. De grote ommekeer kwam er al in 2006, toen het enorme papierbedrijf StoraEnso

J.D.M.

Illegale visvangst in de Stille Oceaan

In januari lag de **Rainbow Warrior** aangemeerd in Taiwan. Het vlaggenschip van Greenpeace is op tournee in Oost-Azië om aandacht te eisen voor het probleem van overbevissing in de Stille Oceaan. In diezelfde haven maakte de industriële vissersboot de Lung Yuin zich op om tonijn te plunderen die bestemd is voor de Japanse, Taiwanese en Amerikaanse markt.

Maar dat was buiten actievoerders van Greenpeace gerekend. Ze hadden zich vastgeklonken aan de ketting van het anker en verhindert urenlang dat het schip de haven verliet. Het is een publiek geheim dat de Lung Yuin illegaal vist, maar in de voorbije jaren zijn er aan boord ook schendingen van de mensenrechten gemeld. Met deze actie vragen we dat het Taiwanese Agentschap voor Visserij de eigenaars van het schip controleert, want het is duidelijk dat ze de wet overtreden. De Lung Yuin is eigendom van de Taiwanese Lungsoon Group, die een vloot van dertien tonijnvissersboten bezit.

Industriële visvangst drukt een zware stempel op het zeeleven in de Stille Oceaan, waar ongeveer 60 procent van alle tonijn in de wereld wordt gevestigd. Wetenschappers waarschuwen dat

SUCCESES!

de bestanden geelintonijn al sterk in verval zijn door legale en illegale overbevissing. Toch mogen schepen als de Lung Yuin nog steeds hun gang gaan.

Naar 4,5 miljoen km² reservaat

Greenpeace pleit voor de oprichting van reservaten om het zeeleven in de Stille Oceaan te beschermen tegen verwoestende industriële vissersboten. Op dat vlak is het jaar goed begonnen. Een groep van acht eilanden kondigde op 1 januari 2011 de beschermde status van 4,5 miljoen km² af. Om de dalende populaties grootintonijn (Thunnus obesus) en geelintonijn (Thunnus albacares) die daar leven te beschermen, wordt de schadelijke visterie met ringnetten in dit gebied verboden. Het reservaat behelst vijf verschillende gebieden in het westelijke en centrale gedeelte van de Stille Oceaan. Tonijnvissersboten die hier vissen, hebben voortaan een vergunningen nodig.

"Dit is een historisch moment voor de Stille Oceaan, het zeeleven en voor onze toekomst en een eerste stap richting het instellen van zee-reservaten", reageert Lagi Toribau, campagneleider oceanen van Greenpeace Pacific. Zee-reservaten zijn gebieden die tegen alle schadelijke menselijke gebruiken worden beschermd.

J.D.M.

© Greenpeace/Dassche

“Wij behouden onze volledige actievrijheid”

Greenpeace ontstond veertig jaar geleden. Sinds het begin hebben wij ons altijd onderscheiden door aan te klagen wat er fout loopt en door oplossingen voor te stellen. Maar onze 'tegenstanders' nemen steeds meer hun toevlucht tot strafrechtelijke maatregelen om onze vrijheid van meningsuiting en van actie aan banden te leggen. Moet Greenpeace zijn werkwijze herzien? Interview met Michel Permans, campagnedirecteur bij Greenpeace België.

Is de vrijheid van meningsuiting en van actie niet een van de kenmerken van Greenpeace?

Inderdaad! Het is altijd onze opdracht geweest om de rol van waakhond te spelen. Sinds onze start in 1971 schrijven wij er niet voor terug om aan te geven 'wat niet kan'. Om op een probleem te wijzen, moet je je stem laten horen. En dat hebben wij altijd gedaan, op vreedzame wijze. Dat is een maatschappelijke taak en het is precies een van de redenen waarom onze sympathisanten ons steunen. Jammer genoeg wordt onze vrijheid van meningsuiting en van handelen steeds meer aangetaast.

Kan je daar voorbeelden van geven?

Wanneer wij actie voeren, komt de politie vaker krachtig tussenbeide dan vroeger. Onze activiteiten lopen steeds meer uit op arrestaties, op de inbeslagname van goederen. En we mogen ook niet vergeten dat de 'vervuilers' ons vaak opzadelen met processen. In België heeft Electrabel verscheidene rechtszaken tegen ons aangespannen voor diverse acties die wij hadden gevoerd om het weinig milieuvriendelijke beleid van het bedrijf aan te klagen. Ook in Groot-Brittannië zijn sommige van onze militanten voor het gerecht gedaagd voor een actie tegen een steenkoolcentrale. En op dit moment wachten wij nog altijd op een beslissing van het gerecht voor de tien actievoerders die gerechtelijk zijn aangehouden omdat ze actie hadden gevoerd op de rode loper van de Europese top in december 2009. Hoe komt het toch dat onze acties, die

In elk geval zullen de acties van Greenpeace altijd gebaseerd blijven op geweldloos verzet.
© Will Ross / Greenpeace

februari in samenwerking met Amnesty International een conferentie georganiseerd over de vrijheid van meningsuiting. Die beperkingen gelden namelijk niet alleen voor Greenpeace. Ook de pers is betrokken partij, net als de vakbonden en andere organisaties. Met ons debat willen wij heel duidelijk de democratische ruimte intact houden, zodat wij onze rol op doeltreffende wijze kunnen blijven spelen.

Hoe kan je vermijden dat jouw 'tegenstanders' je muilkorven?

Die trend om sneller gebruik te maken van repressie om de vrijheid van meningsuiting te beperken, mag niet blijven duren. Daarom hebben wij in

Hoe reageert het gerecht?

Het goede nieuws is dat het gerecht ons vaak uiteindelijk gelijk geeft: in Groot-Brittannië zijn onze actievoerders vrijgesproken omdat de rechtbank van mening was dat de actie en de aangerichte schade gerechtvaardigd waren: Greenpeace wilde immers veel groter onheil voorkomen, namelijk de schade die de klimaatverandering veroorzaakt. Tijdens een van de Electrabelprocessen verklaarde de raakkamer van Gent dat Greenpeace een vreedzame milieuvereniging is, die in geen geval mag worden gezien als een misdadige organisatie en dat actievoerders van Greenpeace daarom niet strafbaar zijn.

Maar denk je toch niet dat Greenpeace zal gedwongen worden om zijn werkwijze te herzien?

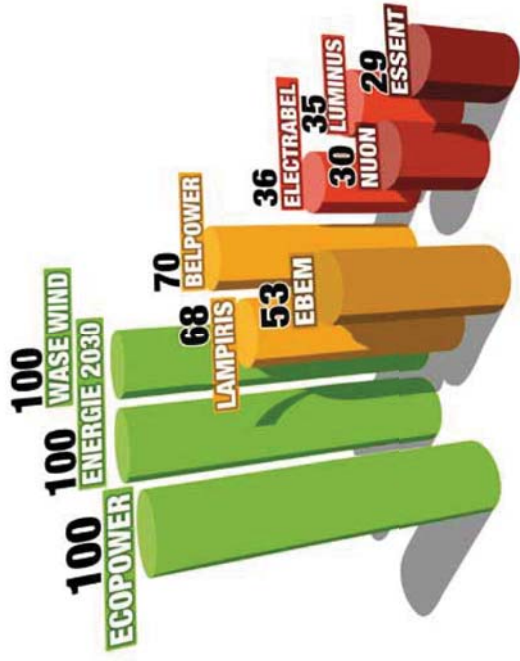
Nee. Wij zullen hoogstens de mogelijke risico's die wij nemen met een bepaalde actie nog

nauwgezet analyseren. Maar dat zal ons niet beletten om in actie te komen. Indien wij onze manier van actievoeren van acties vernieuwend zijn. Maar wij zullen in elk geval altijd vreedzame actie voeren.

“De raakkamer van Gent

verklaarde dat Greenpeace een vreedzame milieuvereniging is en dat zijn actievoerders daardoor niet strafbaar zijn.”

herzien, is dat omdat wij willen dat onze acties vernieuwend zijn. Maar wij zullen in elk geval altijd vreedzame actie voeren.

Is jouw elektriciteit echt groen?

Als bewuste consument, heb je waarschijnlijk gekozen voor een 'groen' contract bij jouw energieleverancier. Dus waarschijnlijk ga je ervan uit dat de stroom die je gebruikt ook van hernieuwbare bronnen komt. Het lijkt heel logisch, maar toch zijn de zaken genuanceerder.

Shnds de vrijmaking van de Belgische energiemarkt, zijn er heel wat leveranciers bijgekomen. De ene stelt zich al groener voor dan de andere. Tussen al deze spelers heb je wellicht je keuze laten vallen op een leverancier die een 100 % groen contract aanbiedt. Met andere woorden: stroom die bijvoorbeeld geproduceerd wordt in een windmolenpark of een kleine waterkrachtinstallatie, en niet in steenkool- of kerncentrales.

Maar zo eenvoudig is het helaas niet. Het huidige systeem maakt het mogelijk dat een leverancier volledig groene contracten aanbiedt en tegelijkertijd investeert in vervuulende productiemethodes zoals steenkool en kernenergie. Hoe kan dat dan?

Een frustrerend systeem

Om in België elektriciteit als groen te laten bestempelen, volstaat het dat de leverancier 'garanties van oorsprong' kan voorleggen. Die kan hij kopen in andere Europese landen. Dit is voor de bedrijven niet zo moeilijk: weinig landen gebruiken deze labels en daardoor

zijn ze ruim beschikbaar tegen een voordelige prijs. Deze labels tonen aan dat eenzelfde hoeveelheid stroom ergens anders in Europa werd geproduceerd uit hernieuwbare bronnen, bijvoorbeeld in een waterkrachtcentrale in Noorwegen. Dit is absoluut geen bewijs dat de elektriciteit die bij jouw thuis uit het stopcontact komt, ook groen is. In België zijn er bijvoorbeeld leveranciers die voor hun volledige aanbod garantielabels hebben, en die dus 100 % groene contracten kunnen aanbieden. Wie de kleine lettertjes leest, merkt dat alle stroom die ze aankopen of zelf produceren afkomstig van gas- of steenkoolcentrales.

Maak een verstandige keuze

Om te weten of jouw huidige leverancier echt groen is, moet je nagaan wat er gebeurt met het geld van jouw energiefactuur. Wist je dat voor een gemiddeld verbruik van 3.500 kWh per jaar, ongeveer 280 euro rechtstreeks naar jouw leverancier gaat voor de aankoop van elektriciteit? Wat de leverancier met dat geld doet, hangt af van zijn investeringspolitiek: sommige leveranciers investeren uitsluitend in hernieuwbare

energie, terwijl andere beleggen in meer klassieke, maar ook meer vervuulende productievormen. Er is dus geen verband tussen deze investeringen en het contract waarvoor je getekend hebt. Met andere woorden, een groen contract is geen garantie dat jouw geld gebruikt wordt voor het opwekken van groene stroom.

Greenpeace en Test-Aankoop snellen te hulp

Greenpeace heeft samen met Test-Aankoop voor jou onderzocht hoe de investeringspolitiek van de Belgische energieleveranciers eruitziet. We hebben eerst de productie van de Belgische leveranciers voor 2009 onder de loep genomen, dit zijn de meest recente cijfers. Voor de marktspelers die geen of weinig elektriciteit produceren (met name Lampiris, Ebem, Belpower, Ecopower) onderzochten we de elektriciteit die ze aankopen.

Maar dat is niet alles. We hebben ook de investeringen van de leveranciers grondig bestudeerd. Niet enkel de projecten die vandaag al in de steigers staan, maar ook

GROENE STROOM?

UW LEVERANCIER GETEST

Naar een 100 % groene elektriciteitsproductie: het is mogelijk!

De klimaatverandering is al een feit. Om de schadelijke gevolgen binnen de perken te houden, moeten we afstappen van kernenergie en van de enorme consumptie van fossiele bronnen, die de uitstoot van broeikasgassen en dus de opwarming van de aarde veroorzaken. Het is mogelijk. Het energie[R]evolutie scenario van Greenpeace¹ geeft aan hoe tegen 2050 voor 97 % aan de vraag naar energie kan voldaan worden met hernieuwbare bronnen. Dit scenario zal ook het minste kosten op middellange termijn. Maar om dit te bereiken, moeten we vandaag de juiste keuzes maken. Ook als consument kan je hieraan meewerken.

¹ "Energy [R]evolution, towards a fully renewable energy supply in the EU 27", Greenpeace-EFEC, 2010.

de investeringen op langere termijn die, hoewel ze nog niet werden gerealiseerd, een idee geven van de strategische koers van het bedrijf. Op basis van deze verschillende criteria hebben we vervolgens een score op 100 toegekend aan de leverancier. Hoe duurzamer de bedrijfspolitiek van de leverancier, hoe hoger zijn score.

En de winnaars zijn...

Bovenaan in het klassement staan Wase Wind, Energie 2030 en Ecopower. Alle drie zijn het kleine coöperatieve vennootschappen die enkel in bepaalde regio's van het land actief zijn. Vandaag leveren deze bedrijven 100 % groene stroom, voornamelijk afkomstig van windmolens, en het is hun doelstelling om te blijven investeren in hernieuwbare energie.

Consumenten die in het bijzonder rekening houden met milieuprostaties, zullen niet twijfelen om voor deze leveranciers te kiezen. Een voorwaarde is dan wel dat ze ook leveren in de regio waar je woont. Soms is het ook nodig om geduld te oefenen, want vaak hebben deze leveranciers lange wachtlijsten om nieuwe klanten in te schrijven.

Een goed alternatief wordt aangeboden door bedrijven als Lampiris, Belpower en Ebem. Deze middelgrote aanbieders

produceren maar een beperkte hoeveelheid elektriciteit zelf, en kopen bijna al hun stroom aan bij andere bedrijven. Lampiris verdient vooral punten voor het aankoopbeleid waarin hernieuwbare stroom een belangrijke plaats inneemt. Belpower en Ebem laten zich vooral opmerken door hun ambitieuze investeringsplannen op lange termijn inzake groene energie.

De grote spelers zoals Electrabel, Luminus, Nuon en Essent bezetten de laatste plaatsen in het klassement. Deze bedrijven maken allemaal deel uit van grote Europese of internationale groepen. Omdat ze al lang stroom produceren, dragen ze een zware geschiedenis van vervuulende productie met zich mee. En als ze vandaag in de productie van groene energie investeren, blijft dit veel te weinig om ze als 'groen' te kwalificeren. Dit maakt weinig verschil voor het type contract dat je hebt gekozen.

Dit Klassement van Greenpeace en Test-Aankoop maakt het mogelijk om de 'groenste' leverancier in jouw regio uit te kiezen. Dus de leverancier die 'groen' produceert, aankoopt en investeert. Greenpeace blijft bij de overheden aandringen op een aanpassing van het systeem van de oorsprongsgaranties.

Arnaud Collignon

■ Beschikbaarheid van de leveranciers.

Wat kan jij doen?

- Kies voor een echt groene leverancier. Meer gedetailleerde info van het klassement is beschikbaar op www.greenpeace.be/groene-stroom
- De resultaten van ons klassement staan ook op de site van consumentenvereniging Test-Aankoop www.test-aankoop.be

Gezocht: kandidaten voor onze Algemene Vergadering

De Algemene Vergadering is het hoogste orgaan van Greenpeace België waarvan de samenstelling de diversiteit van onze maatschappij vertegenwoordigt. De Algemene Vergadering benoemt de Raad van Bestuur en keurt de rekeningen en de begroting goed. De Raad van Bestuur benoemt de directeur, volgt de strategische ontwikkelingen van Greenpeace België tijdens haar driemaandelijks bijeenkomsten en legt een jaarverslag voor aan de Algemene Vergadering.

Op zoek naar nieuwe kandidaten

Wij zijn op zoek naar nieuwe gemotiveerde kandidaten die onze Algemene Vergadering willen versterken. Wij zijn vooral op zoek naar vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld die competenties hebben op juridisch, financieel of economisch vlak of die ervaring hebben in het besturen van een bedrijf of een organisatie. De leden van de Algemene Vergadering nemen deel aan twee vergaderingen per jaar. Zij oefenen deze functie op vrijwillige basis uit.

Geïnteresseerd? Stuur uw kandidatuur op!

Als u geïnteresseerd bent in deze functie, stuur dan een mail naar denise.moris@skynet.be samen met een motivatiebrief en een curriculum vitae. De kandidaatstellingen worden door een selectiecommissie bekeken. Indien uw kandidatuur ons voor 20 maart bereikt, wordt ze voorgelegd aan de Algemene Vergadering van 2 april. Na deze datum wordt uw kandidatuur voorgelegd aan de Algemene Vergadering van oktober.

Voorwaarden

Ouder dan eenentwintig jaar zijn en Greenpeace financieel steunen.

Word ook lid van ons team van ambassadeurs!

Ben je op zoek naar een baan als bediende (tijdens verscheidene maanden van het jaar) of als student (vooral tijdens de zomer)? Je bent bereid om de waarden van Greenpeace te verdedigen, je houdt van sociaal contact en je hebt veel overtuigingskracht?

Vervoeg dan ons team van ambassadeurs! Onze ambassadeurs spreken zoveel mogelijk mensen aan, op straat of bij hen thuis en overtuigen hen om donateur van Greenpeace te worden.

De troeven van dit werk:

- je hebt een betaald contract van bepaalde duur met werkdagen van zes uur, in Brussel en Vlaanderen;
- je krijgt jouw reiskosten terugbetaald;
- je werkt binnen een dynamisch en gemotiveerd team;
- je werkt rechtstreeks voor Greenpeace en je ontmoet regelmatig de campagneverantwoordelijken van de organisatie.

Heb je belangstelling?

Surf naar www.greenpeace.be (rubriek vacatures) voor meer informatie en stel je online kandidaat. Wij nemen dan zo snel mogelijk contact met jou op.

Ding mee naar de Belgische Energie- en Milieuprijs 2011!

Je hebt in persoonlijke naam projecten opgezet op het vlak van hernieuwbare energie, energiebesparing of meer algemeen voor het leefmilieu? Of je hebt deelgenomen aan concrete realisaties in het kader van uw bedrijf, school, gemeente of een vereniging waar je deel van uitmaakt?

Maak jouw verwezenlijking dan bekend en ding mee naar de 'Belgische Energie- en Milieuprijs'. Dit initiatief, dat de steun geniet van allerlei verenigingen waaronder ook Greenpeace, heeft sinds de eerste editie in 2006 al meer dan 1.000 kwaliteitsprojecten bijeengebracht.

Meer algemeen biedt deze prijs de mogelijkheid om de verwezenlijkingen van burgers, bedrijven, steden en gemeenten, instellingen en van de non-profitsector op het vlak van milieu en energie bekend te maken en positieve initiatieven aan te moedigen. Want er zijn misschien wel veel mensen die iets doen en zich inzetten, maar we moeten die initiatieven ook nog bekend maken in onze omgeving!

Wij je graag deelnemen? Je vindt alle nuttige informatie op de website www.eeaward.be. Opgelet: je moet jouw dossier indienen vóór 28 maart 2011!

De genomineerden en de laureaten ontvangen een persoonlijke uitnodiging voor de officiële prijuitreiking, die zal plaatshebben op 27 mei 2011.

"Misschien ben je wel onze volgende ambassadeur of ken je iemand die belangstelling heeft voor deze functie? Wij wachten op jouw kandidatuur!"

Wim Van der Planken, verantwoordelijke voor de teams van ambassadeurs

Geniet van een fiscaal attest voor elke gift vanaf 40 euro per jaar

Sinds 1 januari 2011 moet het totale bedrag van uw giften ten minste 40 euro per jaar bedragen om verder recht te hebben op een fiscaal attest.

Als u Greenpeace steunt met een maandelijks permanente opdracht van minder dan 5 euro, is het ongetwijfeld interessant om het bedrag van uw permanente opdracht aan te passen. U kunt dat uiteraard zelf doen via uw bank. Maar u kunt ook contact opnemen met onze dienst donateurs op het nummer **02 / 274 02 41**. Caroline, Bart en Wim helpen u met veel plezier verder.

Op die manier bent u zeker dat u ook in de toekomst uw fiscaal attest ontvangt en dat u geld blijft besparen. En bovendien geeft u ons een bijkomend duwtje in de rug voor onze acties voor een beter leefmilieu!

OPGELET
Fiscale aftrekbaarheid
vanaf 2011 = gift van
minimum €40 per jaar

Laat uw kinderen een behouden planeet na

De milieu-uitdagingen voor de toekomst zijn immens. Om die uitdagingen aan te pakken, hebben wij aanzienlijke en langdurige financiële steun nodig. Indien u iets wilt doen en op duurzame wijze wilt getuigen van uw engagement voor het behoud van ons leefmilieu, **steun Greenpeace dan met een testament of een schenking**.

Door ons aan te duiden als begunstigde, biedt u ons de nodige middelen om onze opdracht ook op lange termijn uit te voeren. Concreet zal uw gebaar helpen om de toekomstige generaties een leefomgeving van een betere kwaliteit na te laten.

"Ik sta klaar om in alle ver trouwen uw vragen te beantwoorden."
Frederic Diependaele

Meer weten?

Neem rechtstreeks contact op met Frederic Diependaele, verantwoordelijke testamenten en schenkingen.

Tel.: 02.274.19.33

E-mail: frederic.diependaele@greenpeace.org

U kunt ook de onderstaande antwoorden invullen. U ontvangt dan gratis, vertrouwelijk en zonder enige verbintenis van uw kant onze brochure **Testamenten en schenkingen**.

ANTWOORDBON

☐ Ik wil graag de brochure 'Testamenten en schenkingen' ontvangen.

Naam:

Voor naam:

Straat:

Nr.:

Bus:

Postnummer:

Gemeente:

Tel.:

Geboortedatum:

Terugsturen aan:
Greenpeace, t.a.v. Frederic Diependaele,
Haachtsesteenweg 159, 1030 Brussel

**Tonen jouw kinderen
belangstelling voor het milieu
en voor Greenpeace?**

**Vraag het kwartaalblad
Greenpeace Kids aan!**

Op acht pagina's informeert dit magazine jongeren van 6 tot en met 12 jaar over de activiteiten die Greenpeace organiseert om het milieu te beschermen.

Met de hulp van twee personages, Seppe en Sanne, vinden ze zeker iets naar hun gading in het blad: het dagboek van actievoerders in volle actie, een dossier over een interessant milieuthema, interviews, tips om het milieu te beschermen, een wedstrijd, ...

Willen jouw kinderen graag Greenpeace Kids ontvangen?

Aarzel niet en bel ons op: 02 274 02 41

Je ontvangt dan Greenpeace Kids samen samen met het gewone Greenpeace Magazine in de bus, zonder bijkomende kosten.

Indien jouw kinderen Greenpeace Kids al krijgen, Hoef je natuurlijk niets te doen.
Zij blijven hun magazine gewoon ontvangen.

GREENPEACE

Steun ons! IBAN BE03 0011 3807 0684 - BIC GEBABEBB

Greenpeace - Haachtsesteenweg 159 - 1030 Brussel - tel: 02 274.02.00

www.greenpeace.be

dossier

A row of wind turbines stretching into the distance under a clear sky. The turbines are white with three blades each, and they are arranged in a line that recedes into the background. The sky is a pale blue with some light clouds. The overall image has a green border on the right and bottom.

Nucleair is uit, hernieuwbaar is in

Kernenergie is een verouderde, gevaarlijke technologie. Denk maar aan wat er 25 jaar geleden in Tsjernobyl is gebeurd. Dat ongeval stond niet op zichzelf. Sindsdien zijn er veel min of meer ernstige incidenten geweest, ook dichterbij huis. Waarom zouden we nog langer op die weg doorgaan terwijl er hernieuwbare energievormen bestaan? Laten we er gewoon voor zorgen dat hernieuwbare bronnen de energie van vandaag en morgen kunnen leveren.

GREENPEACE

2011.1
Lente 2011

Geen plaats meer voor kernenergie...

In de nacht van 26 april 1986

gebeurde een van de ergste rampen uit de geschiedenis van de atoomenergie: Tsjernobyl. Hebben we daarmee het ergste gehad op het vlak van kernenergie? Is de technologie intussen zo ver geëvolueerd dat kernenergie veilig is? Helaas. Bovendien belemmert kernenergie ontwikkeling van hernieuwbare energie.

Tsjernobyl is nog altijd actueel.

De gevolgen ervan zijn nog altijd voelbaar, in het milieu en ook op gezondheidsvlak in Rusland, Oekraïne, Wit-Rusland en elders. In mei 2010 zijn de beperkingen op de productie,

consumptie en export van vlees in 355 boerderijen in Wales voor onbepaalde duur verlengd. Zelfs op 2.300 kilometer van de plaats van de ramp zou het weland nog altijd besmet zijn met radioactieve neerslag uit die tijd.

Genetische schade

Oekraïne besteedt nog elk jaar 5 tot 7 % van zijn bruto nationaal product om de gevolgen van Tsjernobyl te bestrijden. 2,4 miljoen mensen, onder wie 400.000 kinderen, hebben nog altijd gezondheidsproblemen als gevolg van de ramp. De meest realistische schattingen van de radioactieve neerslag wereldwijd stellen dat de explosie het leven zal kosten aan in totaal 30.000 tot 60.000 mensen. Dat is heel wat meer dan de

4.000 slachtoffers die het Internationaal Agentschap voor Atoomenergie (IAAE) vooropstelt. Maar de ramp in Tsjernobyl zal vooral eeuwig voelbaar blijven onwille van de genetische schade die zal blijken bij de toekomstige generaties. Dat betekent dat de omvang van die schade pas over enkele generaties werkelijk te meten zal zijn. Daarom en om vele andere redenen is de pagina van Tsjernobyl nog niet omgeslagen. En dat zal waarschijnlijk ook nooit het geval zijn.

Kernenergie, een gevaarlijke technologie

Een kwarteeuw later hebben wij nog altijd geen lessen getrokken uit het verleden. Regelmatig doen zich in een of andere kerninstallatie ter wereld

min of meer ernstige incidenten voor. Soms kon op het nippertje een ramp vermeden worden. Een volgend

Tsjernobyl is nog altijd mogelijk, hier of elders, vandaag of morgen, zelfs met onze 'moderne' reactoren. Het zou niet eerlijk zijn om de ramp in Tsjernobyl enkel toe te schrijven aan het gebruikte type reactor. Tot 1986 werd die reactor trouwens als uitzonderlijk veilig beschreven in officiële publicaties van

de westerse nucleaire sector en het IAAE.

Reactoren vormen altijd een risico, ongeacht het type. Maar de gevaren blijven niet beperkt tot die ene schakel in de nucleaire keten: bij de ontginning van uranium wordt de bevolking in de omgeving van de mijnen blootgesteld aan radon, een schadelijk gas. De opwerkingsfabrieken

Er bestaat geen veilige oplossing voor de opslag van kernafval, was de boodschap van deze actie in Brussel.

Waarom moet België afstappen van kernenergie?

Net als alle andere landen is België niet veilig voor een kernongeval. Dat komt door de hierboven aangehaalde redenen, maar ook doordat onze centrales verouderen. Ze hebben zo stilaan de pensioenleeftijd bereikt. We hadden hierover een gesprek met Eloi Glorieux, die bij Greenpeace België verantwoordelijk is voor kernenergie.

Tsjernobyl. Hier wonen 350 personen per km², tegenover 75 in Oekraïne en 46 in Wit-Rusland. In een straal van 30 km rond Tsjernobyl zijn 116.000 personen voorgoed geëvacueerd. In eenzelfde straal rond Tihange en Doel wonen ongeveer een miljoen mensen en liggen trouwens steden als Luik en Antwerpen. Kortom, zelfs wanneer er bij een ernstig ongeval bij ons minder radioactiviteit zou vrijkomen dan in Tsjernobyl, zouden er veel meer slachtoffers zijn.

We zouden dus onze verouderende centrales moeten sluiten?

Ja, de wet op de kernuitstap van 2003 voorziet trouwens hun sluiting na veertig jaar dienst. De drie oudste reactoren zouden dus in 2015 uit gebruik moeten worden genomen en de vier andere reactoren zouden dan in 2022 en 2025 moeten sluiten.

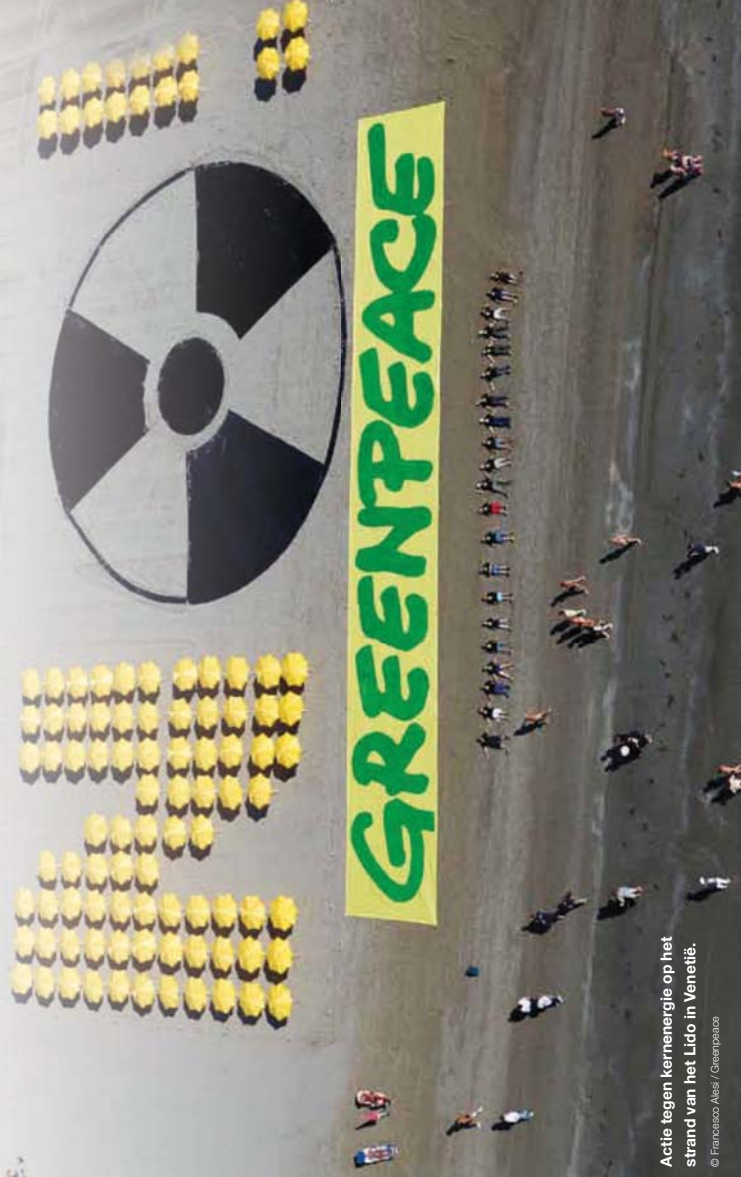
Indien de nieuwe regering morgen zou beslissen om de centrales tien jaar langer open te houden, zou zij haar keuze niet kunnen rechtvaardigen door zich te beroepen op een eventueel bevoorradingsprobleem. Die beslissing zou dus enkel beruilen op een gebrek aan bereidheid om radicaal over te stappen op een echt hernieuwbaar energiesysteem. We moeten duidelijk kiezen: ofwel evolueren wij naar een systeem van echt hernieuwbare energie, ofwel blijven we doorgaan met een verouderd beleid op basis van kernenergie en fossiele brandstoffen, met een marginale hoeveelheid groene energie.

Hoe staat het met de kernenergie in België?

Onze centrales in Tihange en Doel zijn ontworpen in de jaren 1950-1960. Zij zijn vervolgens gebouwd aan het begin van de jaren 1970 met de kennis en de technologie van die tijd. Ondanks renovaties beantwoorden die centrales niet meer aan de huidige eisen. Waarom zou de atoomsector anders werken aan de ontwikkeling van centrales van de derde generatie, die zogezegd veiliger zouden zijn? Bovendien zijn onze centrales ook niet meer van de jongste. In 2015 zullen zeven van de reactoren in ons land veertig jaar in werking zijn – dat is een maar negen reactoren die – sinds kort – ouder zijn dan veertig jaar. Vanaf twintig jaar werking ontstaan verouderingsverschijnselen. En de risico's nemen natuurlijk toe naarmate een centrale ouder wordt.

Welke gevolgen kan een kernongeval bij ons hebben?

België kent een veel hogere bevolkingsdichtheid dan de streek van

Actie tegen kernenergie op het strand van het Lido in Venetië.

© Francesco Alais / Greenpeace

“Er zijn ook nog de rondrijdende Tsjernobyls, kernafvaltransporten door dichtbevolkte regio's.”

waar de gebruikte brandstof wordt behandeld, lozen regelmatig grote hoeveelheden radioactieve stof in de lucht en het water. En dan heb je ook

nog de 'rondrijdende' Tsjernobyls: de transporten van hoogradioactief afval of zelfs plutonium door dichtbevolkte streken, steden en wijken.

Enkele incidenten in westerse installaties na Tsjernobyl

© Fried Datt / Greenpeace

2002: in het reactorvat van **Davis Besse** in de **Vereinigde Staten** wordt toevallig corrosie in een vergevorderd stadium vastgesteld. De reactor wordt in allerijl stilgelegd. Een catastrofe is op het nippertje vermeden.

2003: in de opslagbekkens van de centrale van **Paks** in **Hongarije** raken dertig hoogradioactieve brandstofelementen oververhit. Er wordt ternaauwernood een explosie voorkomen.

2006: in de centrale van **Forsmark** in **Zweden** ontstaat een probleem met de elektrische voeding. Twee van de vier noodgeneratoren werken niet. De twee andere worden na twintig minuten in werking gesteld, waardoor de controle over de betreffende reactor net kan behouden blijven.

2007: het atoomcomplex van **Kashiwazahi** in **Japan** wordt getroffen door een aardbeving. De transformatoren vliegen in brand, waardoor radioactieve vloeistoffen vrijkomen. De reactoren worden voor verschillende jaren stilgelegd.

2007: in de centrale van **Krummel** in **Duitsland** vat een transformator vlam. De brand is op één dag onder controle. Dit incident roept opnieuw vragen op over de nucleaire veiligheid.

Kernenergie blokkeert ontwikkeling van hernieuwbare energie

Net als de centrales op fossiele brandstoffen maken kerncentrales deel uit van een strategie uit de jaren 1950, die aanstuurde op de bouw van geïntegreerde mega-installaties, met een grootschalige productie in het kader van een aanbodgestuurd energiesysteem dat aanzet tot massale consumptie. Die centrales voorzien in het grootste deel van de vraag naar energie en laten maar weinig ruimte voor hernieuwbare energiebronnen.

Bovendien zijn die supergeïntegreerde systemen verbonden met hoog- en laagspanningsnetten die reusachtige hoeveelheden stroom vervoeren over grote afstanden en uitsluitend van producent naar consument. De ene levert, de andere verbruikt.

Die geïntegreerde en reusachtige installaties, dat elektriciteitsnet met zijn 'eenrichtingsverkeer' en het op aanbod gebaseerde systeem zijn precies het omgekeerde van wat nodig is om de invoering van een systeem

van hernieuwbare energie mogelijk te maken. Steenkool en kernenergie houden momenteel zelfs ook de hernieuwbare energie weg van de markt. Het net vervoert zo veel lading dat de hernieuwbare energie niet eens toegang krijgt. Zo kan het gebeuren dat windmolens worden stilgelegd wanneer de productie op volle toeren draait. In Spanje en Duitsland betekent dat al een aanzienlijk verlies aan hernieuwbare energie. De twee productiesystemen zijn niet met elkaar te verzoenen en hoe langer we wachten, hoe meer de twee concepten van energieproductie met elkaar in conflict zullen komen.¹

In tijden van economische recessie drong de regering vroeger aan op het verwezenlijken van grote infrastructuren om de economie en de werkgelegenheid een tweede adem te geven. Zo werd massaal geïnvesteerd in de bouw van nieuwe wegen.

Waarom zou de overheid vandaag niet massaal investeren in een systeem van hernieuwbare energie? Op termijn heeft iedereen daar toch voordeel bij?

Een zonnecentrale in Sanlúcar la Mayor in Spanje die zo'n 10.000 mensen van elektrische stroom voorziet.

© Greenpeace / Mikel Redondo

Ruimte voor hernieuwbare energie

Er is voldoende hernieuwbare energie beschikbaar. Sommige technologieën staan niet alleen klaar om de fakkel over te nemen, maar kennen ook een massale uitbreiding. Andere technologieën zitten nog in de onderzoeksfase. Zij moeten de kans krijgen om hun volle potentieel te tonen.

Sommige hernieuwbare technologieën, zoals zonne- en windenergie, staan vandaag al volledig op punt. Hun prijs daalt naarmate zij commercieel groeien.

Spectaculaire groei van hernieuwbare energie

De volgende cijfers bewijzen duidelijk dat hernieuwbare energie aan een bliksemsnelle opmars bezig is: in 2009 bestond 61 % van de nieuwe productie-eenheden die in gebruik werden genomen uit windmolens en zonnepanelen. Voor het tweede opeenvolgende jaar vertegenwoordigen die milieuvriendelijke technologieën meer dan de helft van de nieuwe installaties in Europa. En in 2009 hebben vooral kern- en steenkoolcentrales de deuren gesloten. Cijfers in verband met het elektriciteitsverbruik in 2010

bevestigen die trend: de elektriciteit op basis van hernieuwbare bronnen is in Europa gestegen van 13,8 % in 2000 tot 21 % in 2010. De Europese kampioenen zijn Oostenrijk en Zweden, met respectievelijk 78 % en 60 % hernieuwbare energie. Bij de slechtste leerlingen van de klas vinden we België en Luxemburg, waar het aandeel hernieuwbare energie respectievelijk 6 % en 5,7 % bedraagt.

Geothermische energie onder de loep

Andere hernieuwbare technologieën, die nog verder worden onderzocht, staan op het punt om commercieel door te breken en een belangrijke rol te spelen in onze energiebevoorrading voor de toekomst. Een daarvan is geothermische energie.

Geothermische energie of energie uit aardwarmte verspreidt weinig of geen CO₂ en ontstaat door het onttrekken van

warmte aan de bodem. De technologie wordt al lang gebruikt in vulkanische streken. Warmte die op geringe diepte wordt gewonnen, wordt er omgezet in elektriciteit. De allereerste geothermische centrale dateert van het begin van de jaren 1900 en bevindt zich in Lardarello in Italië. Zij levert vandaag nog altijd stroom aan bijna één miljoen gezinnen.

Dankzij meer recente ontwikkelingen is het mogelijk geweest deze techniek ook uit te breiden buiten vulkanische gebieden. Ook daar wordt nu de warmte van de bodem op geringe of middelmatige diepte gebruikt voor de verwarming en koeling van gebouwen. Vandaag spitst het onderzoek zich verder toe op aardwarmte op grotere diepte, waarbij het mogelijk wordt om water via leidingen op te pompen en die warmte om te zetten in elektriciteit. Er bestaan hiervoor al enkele proefcentrales, zoals die van Soultz in Frankrijk.

“Oostenrijk rekent voor 78 % op hernieuwbare stroom. Vergelijk met België en Luxemburg, waar dat aandeel respectievelijk 6 % en 5,7 % bedraagt.”

Zij geven het voorbeeld!

- In Denemarken is het eiland Samso voortaan onafhankelijk voor zijn energieproductie. De inwoners hebben geleerd om volop gebruik te maken van hernieuwbare energie, vooral van windenergie. Sinds 2005 produceert het eiland meer hernieuwbare energie dan het verbruikt. Daarom exporteert Samso vandaag een deel van zijn elektriciteit.
- In Luxemburg produceert de kleine stad Beckerich 90 % van de stroom voor de gezinnen en 40 % van de verwarming op basis van hernieuwbare energie. De gemeente heeft de ambitie om tegen 2020 '100 % hernieuwbaar' te worden.

De centrale van Hellisheiði in de buurt van de vulkaan Hengill in IJsland. Dit is vandaag de tweede grootste geothermische installatie ter wereld.

© Steve Morgan / Greenpeace

Die cijfers komen uit een wetenschappelijk rapport* dat in 2010 is gepubliceerd door Greenpeace en EREC, een Europees Agentschap dat zich toelgt op hernieuwbare energie, met de steun van wetenschappers uit andere onderzoekscentra, zoals DLR en Ecofys. Ander onderzoek* gaat zelfs nog verder en toont aan dat vanaf 2040 een 100 % hernieuwbare energietoekomst voor Europa mogelijk is.

Hoog tijd voor een energie[R]evolutie!

In elk geval zal een echte energie[R]evolutie nodig zijn om dit te bereiken: we moeten de vraag naar energie verminderen en hernieuwbare energievormen bevorderen.

Het scenario van Greenpeace voorziet in eerste instantie een aanzienlijke afname van de vraag naar energie. Dat is mogelijk: als we volop gebruik maken van de mogelijkheden op het vlak van efficiënt energiegebruik, kunnen we de vraag met meer dan een derde doen dalen.

Op het vlak van de elektriciteitsproductie is het mogelijk om tegen 2050 genoeg alle elektriciteit te produceren op basis van hernieuwbare bronnen. Die groene stroom zal onder andere dienen voor het aandrijven van elektrische auto's, die na 2030 een belangrijke rol

Actie bij de Oostenrijkse kerncentrale in Zwettendorf, die in de jaren 1970 werd gebouwd, maar nooit in gebruik is genomen.

© Greenpeace / Kurt Pritz

energiebronnen naar hernieuwbare energie: "Europa moet met zijn lidstaten in de eerste plaats een visie uitstippelen voor 100 % hernieuwbare energie tegen 2050. Die visie zal het Europees beleid op het vlak van klimaat en energie moeten bepalen.

Vervolgens zal Europa ambitieuze en concrete doelstellingen moeten vastleggen op het vlak van uitstootbeperking, energiebesparing en hernieuwbare energie. Tegen 2020 zal het oude continent bijvoorbeeld zijn uitstoot van broeikasgassen met 30 % moeten verminderen en het aandeel hernieuwbare energie opvoeren tot 20 % zoals werd bepaald in het kader van de Europese richtlijn voor hernieuwbare energie uit 2009.

De energie[R]evolutie, een prijs die het betalen waard is

Natuurlijk heeft de energie[R]evolutie een prijs: zij vergt tot aan 2050 een bijkomende investering van 1.850 miljard euro in vergelijking met een onveranderd beleid. Maar de energie[R]evolutie betekent ook:

- 97 % elektriciteit geproduceerd op basis van hernieuwbare bronnen
- 92 % van het totale energieverbruik op basis van hernieuwbare bronnen
- 95 % minder uitstoot in 2050
- 2.650 miljard euro besparingen aan brandstoffen tegen 2050
- 940.000 nieuwe groene banen in 2020 en 1,2 miljoen in 2030

"Het is zowel technisch als financieel haalbaar om af te stappen van kernenergie en energie op basis van fossiele brandstoffen."

Europese commissaris Gunther Oettinger op een persconferentie van Greenpeace in 2010

Natuurlijk moeten ook de obstakels worden weggeruimd die vandaag de verdere ontwikkeling van hernieuwbare energie belemmeren: dan is het gedaan met subsidies en steunmaatregelen voor kernenergie, met vervuillende elektrische centrales en energieverstrijdende huishoudtoestellen, auto's en gebouwen... Dan moet er ruimte komen voor een ambitieus beleid dat een 'milieuvriendelijke' economie bevordert, met onder andere ambitieuze normen op het vlak van energie-efficiëntie van bijvoorbeeld auto's, huishoudtoestellen en gebouwen. Natuurlijk moeten de overheidsfinanciën opnieuw gericht worden op onderzoek en ontwikkeling op het vlak van hernieuwbare energie en energiebesparingen. En ten slotte zal het nodig zijn om alle streken in Europa met elkaar te verbinden via een intelligent elektriciteitsnet, dat zoals gezegd voorrang moet geven aan hernieuwbare energiebronnen. Dankzij dit net zou de consument trouwens ook zelf producent kunnen worden door het overschot aan energie uit zonnepanelen of een kleine warmtekrachtkoppeling op het net te brengen."

Europa verbinden via een duurzaam elektriciteitsnet

Het is van essentieel belang om de productie-eenheden van hernieuwbare energie met elkaar te verbinden. Is er bij ons weinig wind? Dan nemen de windmolens in Denemarken het even over! In 2008 lanceerde Greenpeace al een gelijkwaardig plan dat nu geleidelijk

vorm begint te krijgen. Greenpeace gaf toen een studiebureau* de opdracht om na te gaan wat de voordelen zouden zijn van een onderlinge verbinding van de 118 bestaande of geplande windmolenparken in de Noordzee. Die voordelen bleken aanzienlijk: miljoenen Europese gezinnen zouden kunnen rekenen op hernieuwbare energie en er zou ook een enorme winst zijn op het vlak van CO₂, want zowat veertig grote steenkool- of kerncentrales zouden de deuren kunnen sluiten.

Het rapport kon toen al rekenen op heel gunstige reacties, vooral van de Europese Commissie. Vandaag hebben de verschillende betrokken landen aan de Noordzee* nog een stap verder gezet: zij hebben afgesproken om hun inspanning en investeringen voor de ontwikkeling van verbindingen tussen de verschillende windmolenparken te coördineren, zodat uitwisseling mogelijk is tussen gebieden met een groot aanbod aan windenergie en andere met een grote vraag.

Voor wie er nog aan twijfelde: de energie[R]evolutie is begonnen.

- 1 "Battle of the grids", Greenpeace International, beschikbaar op www.greenpeace.be (rubriek Publications)
- 2 "Energy [R]evolution, towards a fully renewable energy supply in the EU 27", beschikbaar op www.greenpeace.be (rubriek Publications)
- 3 Het scenario van INFORSE-Europe: www.inforse.org.uk/ocw/pdfs/INFORSE_Vision_Brochure_V2010.pdf
- 4 "A north sea electricity grid [R]evolution" beschikbaar op www.greenpeace.be (rubriek Publications)
- 5 Zweden, Denemarken, Duitsland, Nederland, Luxemburg, Frankrijk, het Verenigd Koninkrijk, Ierland, Noorwegen en België

Caroline Vetter

Met dank aan E. Glorieux en J. Herrin

Wat kan jij doen?

Ga aan boord van ons (virtuele) schip de 'energie[R]evolutie' en ontdek wat je kan doen op www.greenpeace.org/er-schip

GREENPEACE

Steun ons! **IBAN** BE03 0011 3807 0684 - **BIC** GEBABEBB

Greenpeace Haachtsesteenweg 159, 1030 Brussel – tel: 02 274.02.00

www.greenpeace.be

© Steve Morgan / Greenpeace